

VLAAMSE REGERING

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR,
GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 7 april 1993, 7 oktober 1993, 18 mei 1994, 11 januari 1995 en 12 januari 1995;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 05 juli 1996 houdende vaststelling van de ontwerprijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 juli 1997,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische en industrieel-archeologische waarde:
- als monument:
Sluizencomplex (zgn. Bovensluis) op de Dijle bestaande uit een

schutsluis en een stuw, inclusief de volledige technische uitrusting en de sluiswachterswoning, gelegen te Mechelen, Nekkerspoel-Borcht 2 : bekend ten kadaster: Mechelen, 2e afdeling, sectie C, perceelnummers 520E, 520F (sluiswachterswoning) en de bovensluis zonder kadastraal nummer.

Sluizencomplex (zgn. Benedensluis) op de Dijle bestaande uit een schutsluis, inclusief de volledige technische uitrusting, de sluiswachterswoning en de werkloods, gelegen te Mechelen, Rode-Kruisplein 12 : bekend ten kadaster: Mechelen, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer 512C (sluiswachterswoning) en de benedensluis zonder kadastraal nummer.

spoorwegbrug over de Dijle op de lijn 25 (ter hoogte van de bovensluis), gelegen te Mechelen, Nekkerspoel-Borcht : bekend ten kadaster: Mechelen, 2e afdeling, sectie C, 2de blad, zonder kadastraal nummer.

verhoogde spoorwegbrug over de Dijle op de lijn 25, gelegen te Mechelen, ter hoogte van Zandpoortvest/Raghenoplein : bekend ten kadaster : Mechelen, 2e afdeling, sectie C, 2de blad, zonder kadastraal nummer.

Art. 2.

De **historische** en **industriële-archeologische** waarde wordt omschreven als volgt:

Bovensluis

als gaaf bewaarde onderdelen van voor Mechelen zeer belangrijke, tussen 1895 en 1907 uitgevoerde infrastructuurwerken namelijk de zgn. 'Afleidingsdijle' die een verbeterde waterhuishouding tot doel en een versneld industrialiseringsproces met zichtbare consequenties voor de stadsontwikkeling als gevolg had; als goed bewaard en zeldzaam voorbeeld van een schutsluis uit 1890 met natuurstenen afwerking, met eb- en vloeddeuren en met afzonderlijk stuw; als geheel waarbij tevens een gaaf bewaarde typesluiswachterswoning uit 1902 hoort

Benedensluis

als gaaf bewaarde onderdelen van voor Mechelen zeer belangrijke, tussen 1895 en 1907 uitgevoerde infrastructuurwerken namelijk de zgn. 'Afleidingsdijle' die een verbeterde waterhuishouding tot doel en een versneld industrialiseringsproces met zichtbare consequenties voor de stadsontwikkeling als gevolg had; als goed bewaard en zeldzaam voorbeeld van een schutsluis uit 1905 met natuurstenen afwerking, met eb- en vloeddeuren, met geklonken ijzeren stoot- en geleidingswerken; als geheel waarbij tevens een gaaf bewaarde typesluiswachterswoning en een dienstgebouw horen.

Spoorwegbrug

als onderdeel van grootse infrastructuurwerken die rond de eeuwwisseling werden uitgevoerd in het kader van een verbeterde waterhuishouding en van een vlotter spoorwegverkeer in en rond Mechelen; als goed voorbeeld van een stenen spoorwegbrug die rond 1900 werd geconstrueerd en als illustratie van de wijze waarop spoorlijnen in de bovengenoemde periode werden verhoogd.

verhoogde spoorbrug

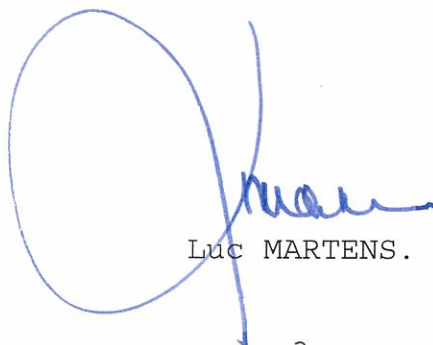
De verhoogde spoorbrug over de Dijle is gezien haar opbouw in twee fasen een merkwaardig bouwkundig fenomeen. De oorspronkelijke boogvormige constructie is karakteristiek voor de bruggenbouw omstreeks de eeuwwisseling; de betonnen bovenbouw daarentegen is representatief voor het functionele bouwen in het interbellum. Het behoud van dit "kunstwerk", als materiële getuige van de evolutie en modernisering van de techniek, in casu de elektrificering van het spoor, kadert in een ruimere context waarbij ook andere elementen van de Mechelse spoorweginfrastructuur (het station van Nekkerspoel, de Vierrendeelbrug over de Leuvensesteenweg, de oude delen van het arsenaal) reeds beschermd zijn of voor bescherming worden voorgesteld. Een belangrijk argument voor de bescherming van deze spoorwegrelicten is de rol van Mechelen als bakermat van het Belgische spoornet en de onuitwisbare stempel die het spoor op de Mechelse stadsuitbreiding heeft gedrukt.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 23 OKT. 1997

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS.